

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ 1,89,185 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਕਟੌਤੀਆਂ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਪਾਵਾਂਗਾ ਕਿ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀਭੂਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀਮਾ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ (ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਕੇਸ ਨੰ. 8-ਡੀ ਆਫ 1957) ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਅਸੀਂ 200 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਡਾ. ਦਿਆਲ ਚੰਦ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1959 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1403.

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ ਐਲਐਕਸਐਕਸ)—ਸੈਕਸ਼ਨ 5, 16, 28 ਅਤੇ 32—ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ਾ—ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੈਣਦਾਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ — ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਲੈਣਦਾਰ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣਾ - ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ - ਕੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਣ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਨਿਰਣੇ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਆਮ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਕੁਰਕੀਯੋਗ ਸੰਪੱਤੀ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਨਕਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲੈਣਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਜੋ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ। ਜਿਸ ਪਲ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਉਸ (ਕਰਜ਼ਦਾਰ) ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਚਾਰਜ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 28 ਅਧੀਨ ਸਿਰਫ਼ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਹੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32(2) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32(4) ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 32(9) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32

ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (9) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਾਰਜਧਾਰਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ, ਜੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਮ ਉਪਾਅ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ, ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਚਾਰਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਬੀ.ਐਲ. ਮਲਹੋਤਰਾ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 24 ਜੂਨ, 1959, ਸ੍ਰੀ ਜੇ.ਪੀ. ਗੁਪਤਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਨੇ ਮਿਤੀ 9 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਮੁਦਈ ਨੇ ਆਰਡਰ 34, ਨਿਯਮ 4, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਢਲੀ ਫ਼ਰਮਾਨ, 1,711-9-0, ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀਟਲ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡਿਕਰੀਟਲ ਰਕਮ ਅਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣਾ, ਅਰਥਾਤ, 9 ਜਨਵਰੀ, 1959, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਇਸ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿਓ ਜਿਸ 'ਤੇ ਘਟੀਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਉਕਤ ਰਕਮ ਦਾ ਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਬੀ.ਆਰ. ਤੁਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਐਚ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ.

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.-ਇਸ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਲੈਣਦਾਰ ਜਿਸਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਕਰਜ਼ਾ ਸਮਾਯੋਜਨ) ਐਕਟ (ਨੰਬਰ 70) ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1951 ਦਾ)—ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ

ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ?

ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿਚਲੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ 225 ਕਨਾਲ 17 ਮਰਲੇ ਡਾ. ਦਿਆਲ ਚੰਦ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 4,000 ਕਰਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕੇ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਆ ਗਈਆਂ ਜੇ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਹੈ। ਡਾ: ਦਿਆਲ ਚੰਦ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਤਹਿਤ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖ ਕੇ ਲਏ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11(2) ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਲੈਣਦਾਰ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੈਣਦਾਰ 2167-9-0 ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਇਹ ਰਕਮ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਬਣ ਗਿਆ।

ਮੌਜੂਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਡਾਕਟਰ ਦਿਆਲ ਚੰਦ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਆਇਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੁਆਰਾ 1,711-9-0 ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 15 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3, 9, 11, 16, 27, 28, 32 ਅਤੇ 52 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਤਾ ਦੇ ਹੋਰ ਆਮ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਕੁਰਕੀਯੋਗ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਨਕਦ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਲੈਣਦਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਜੇ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ। ਜਿਸ ਪਲ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉਸ (ਕਰਜ਼ਦਾਰ) ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਚਾਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲੈਣਦਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਚਾਰਜ ਕਿਵੇਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 16(5) ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਲੈਣਦਾਰ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ੇ (ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਚੁਣਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਪੂਰਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜਵਾਬ ਕਿ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 32 ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32(2) ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੈਣਦਾਰ ਨੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 32(4) ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ

ਉਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਛੱਡੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 32(9) ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਭਰਪੂਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 32 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (9) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚਾਰਜ-ਧਾਰਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15(ਸੀ) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 15(ਸੀ) ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਸ ਦਰਖਾਸਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਕੁਝ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕਰਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਪਰਿਪੇਖ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਸ ਸਕੇਲਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਬਦਲੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੇਸ ਲਓ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰਜ-ਹੋਲਡਰ ਟਰਾਂਸਫਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੇਸ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕੀ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 15 (ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) c)? ਮਿਸਟਰ ਤੁਲੀ ਇਹ ਝਗੜਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਇੰਨਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਧਾਰਾ 32(9) ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਲਓ। ਲੈਣਦਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਹ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਿਲਾਮੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਜੋ ਵੀ ਖਰੀਦੇਗਾ ਉਹ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਚਾਰਜ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (ਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਚਾਰਜ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ?

ਜੇਕਰ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਲੈਣਦਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਮ ਉਪਚਾਰਾਂ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਰਜ ਦੀ ਰਕਮ ਕੇਵਲ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਸੰਪੱਤੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਸੰਪੱਤੀ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲੈਣਦਾਰ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 15(c) ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਥਲੱਗ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ, ਇਹ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੰਕੇਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਤੁਲੀ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੱਖਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਾਂਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਲਾਲ ਚੰਦ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਬਨਾਮ

ATMA RAM ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (1882 ਦਾ IV)—ਸੈਕਸ਼ਨ 58(ਸੀ) ਪਰੋਵੀਸ਼ੈ—ਕੀ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—“ਸ਼ਰਤ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ” ਅਤੇ “ਸ਼ਰਤ ਦੀ ਵਿਕਰੀ”—ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ- ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਡੀਡ ਇਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ— ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਬੋਝ-ਕਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਝੂਠ ਹੈ-ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ-ਕਿਵੇਂ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ-ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਦੱਸੇ ਗਏ-ਹਾਲ ਵਿਚ ਹਾਲਾਤ ਗਿਣਿਆ ਗਿਰਵੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ ਦਾ.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 58 (ਸੀ)', ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਪੰਜਾਬ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ, ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਚੰਗੀ ਜ਼ਮੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਪਰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਨਿਯਮ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਸ਼ਰਤ ਮੌਰਗੋਜ” ਅਤੇ “ਸ਼ਰਤ ਵਿਕਰੀ” ਵਿਚਕਾਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅੰਤਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ “ਮੌਰਗੋਜ” ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ। “ਸ਼ਰਤ ਵਿਕਰੀ” ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਂਟੀ ਸਿਰਲੇਖ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਗ੍ਰਾਂਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਮੌਰਗੋਜ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੇ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਗਿਰਵੀਨਾਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਗੁਣ ਹੈ

ਅਨੁਵਾਦਕ: ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।